

අලෙවි කළමනාකරණය

සැකසුම: තරංග ජයනන්ද

වනපාර පරිසරය - 60%

- වනපාර හා ආයතනික පරිසරය
 - වනපාර සංවිධාන හැඳින්වීම
 - වනපාර පරිසරය
 - ආචාරධ<mark>ර්ම සහ</mark> සමාජ වගකීම
- වනපාර ක<mark>ළමනා</mark>කරණයේ ස්වභාවය සහ අවකාශය
 - වනපාර කළමණාකරනය
- කළමනාකරණයේ කාර්යයන්
 - සැලසුම්කරණය සහ පාලනය
 - සංවිධාන වසුහය
 - නායකත්වය, අභිපුේරණය සහ සන්නිවේදනය

X

වනපාර පරිසරය - 60%

- වනපාරවල කිුියාකාරී ක්ෂේතු
 - මෙහෙයුම් කළමණාකරනය
 - අලෙවි කළමනාකරණය
 - මානව සම්පත් කළමනාකරණය
 - කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධති සහ වනපෘති කළමනාකරණය

- 1. අලෙවි කළමනාකරණයේ ස්වභාවය සහ විෂය පථය
- 2. අලෙව<mark>ිකරණ</mark>යේ කාර්ය භාරය
- 3. අලෙව<mark>ිකරණ</mark> දර්ශනයන්
- 4. අලෙවිකරණ වැඩසටහනක මූලිකාංග

අලෙවි කළමනාකරණයේ ස්වභාවය සහ විෂය පථය

අලෙවිකරණය යනු

"පුද්ගල සහ සංවිධාන පරමාර්ථ තෘප්තිමත් කරන හුවමාරුකම් නිර්මාණය කිරීමට අවශෳ , මිල නියම කිරීමේ සංකල්ප අදහස්, භාණ්ඩ හා සේවා පුවර්ධනය සහ බෙදා හැරීම සැලසුම් කිරීමේ සහ කිුයාත්මක කිරීමේ කිුයාවලියයි"

"පාරිභෝගික අවශාතාවයන්, හඳුනාගැනීම, අපේක්ෂාකිරිම් සහ තෘප්තිමත් කිරීම කාර්යකුමව හා ලාභදායීව සිදුකරන කළමනාකරණ කියාවලියයි''

මීට අමතරව කොට්ලර් (Kotler), නිවැරදි මිලකට, නිවැරදි වේලාවට, නිවැරදි භාණ්ඩය හෝ සේවාව පාරිභෝගිකයාට ලබාදීම පිළිබඳ කාර්යයක් ලෙස අලෙව්කරණයේ වැදගත්කම පෙන්වා දී ඇත.

©JMC vLearning

අලෙවිකරණය හා විකුණුම් අතර ඇති වෙනස

විකුණුම් යනු විකුණුම්කරුවන් සතු භාණ්ඩ, මුදල් බවට පරිවර්තනය කිරීම සඳහා විකුණුම්කරුවන්ට ඇති අවශාතාවයයි

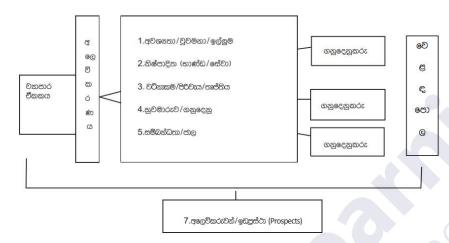
අලෙවිකරණය, භාණ්ඩ මගින් පාරිභෝගික අවශාන තෘප්තිමත් කිරීමත්, එම භාණ්ඩ නිර්මාණය, බෙදා හැරීම හා අවසාන වශයෙන් පරිභෝජනය කිරීමත් දක්වා අදාළ ඕනෑම දෙයක් හෝ කිුයාවලීන් පිළිබඳවත් සලකා බලයි.

උපාය මාර්ගික හා කුමෝපායික අලෙවිකරණය

උපායමාර්ගික අලෙවිකරණය, සංවිධානය කුමන නිෂ්පාදිතයන්ගෙන්, කුමන වෙළඳපොලවල්වල මෙහෙයුම් කටයුතු කරනවාද යන්න හඳුනා ගැනීම මගින්, එහි ආයතනික උපාය මාර්ග හා බැඳී පවතී විලාසිතා සම්බන්ධ වෙළඳාම්කරුවකු, නව සහ ධනවත් පාරිභෝගිකයින් සිටී යන විශ්වාසය මත, තමා මෙතෙක් මෙහෙයුම් කටයුතු සිදු නොකළ එරට පුධාන නගරය තුළ වනපාරික කටයුතු ආරම්භ කිරීම

කුමෝපායික අලෙවිකරණය (Tactical Marketing) කෙටි කාලය කෙරෙහි යොමුවන අතර, අලෙවි මිශුයේ (Marketing Mix) විශේෂ මූලිකාංග කෙරෙහි අවධානය යොමු කරයි කාල-විකුණුම් (End of Season Sales- වසර අග තොග අවසන් කිරීමේ විකුණුම්) පවත්නා තොග අවසන් කර නව තොග නිපදවීම.

අලෙවිකරණයේ පුධාන/හර සංකල්ප (Core concepts)

©JMC vLearning

විවිධ ඉලලුම් වර්ග

වර්ගය	ව්ස්තර	අලෙවිකරණ පුතිචාරය
සෘණ ඉල්ලුම (Negative demand)	වෙළඳපොලෙන් බහුතරයක් නිෂ්පාදිතයට අකමැත්තක් දක්වයි	වෙළඳපොල තුල අකමැත්තක් ඇති වීමට හේතූන් විශ්ලේෂණය කර, එයට හිසි පිළියම් යෙදීම
නොපවත් <mark>නා ඉල්ලු</mark> ම (Non-existent demand)	පාරිභෝගිකයින් නිෂ්පාදිතය පිළිබඳව නොදැනුවත්කම හෝ උනන්දුවක් නොමැති වීම.	පාරිභෝගික දැනුවත් භාවය ගොඩ නැගීම හා භාණ්ඩයේ පුතිලාභ තුලින්, අවශෘතා හා උවමනා ඉටු කරන ආකාරය අවධාරණය කිරීම
නිලීන ඉල්ලුම/නෛසර්ගික (Latent demand)	පවත්නා නිෂ්පාදිත තුලින් සපුරාලිය නොහැකි අවශෘතා පාරිභෝගිකයන් වෙත තිබීම	වෙළඳපොල පරිමාණය නිසි ලෙස මැන බලා එයට සරිලන ලෙස භාණ්ඩ හා සේවා සංවර්ධනය කිරීම.

වර්ගය	විස්තර	අයටවිකරණ කසිවාරය ව
වර්ගය	වසහර	අලෙවිකරණ පුතිචාරය
පිරිහෙන ඉල්ලුම	නිෂ්පාදිත සඳහා වන	චියට හේතූන් විශ්ලේෂණය කර
(Declining	ඉල්ලුම පහළ යෑම	නැවත ඉල්ලුම වැඩිකළ හැකි
demand)		(Re-stimulate) ආකාරයන්
uemanuj		පිළිබඳව අවධානය යොමු කිරීම
අකුමවත් ඉල්ලුම	ඉල්ලුම, සෘතු, දෛනික	ඉල්ලුම කුමවත් කිරීම සඳහා
(Irregular	හා පැය යන පදනම්	දිරිගැන්වීම් වෙනස් කිරීම
demand)	අනුව වෙනස් වීම	
ucmanuj		
පරිපූර්ණ/පූර්ණ	ඉල්ලුමෙහි පුශස්ත මට්ටම	ගුණත්වය වැඩි දියුණු කිරීම සහ
ඉල්ලුම		තෘප්තිය සුපරීක්ෂානාත්මකව
(Full demand)		(Monitoring)පවත්වා ගනිමින්,
(an acmuna)		පවත්නා ඉල්ලුම දිගටම රඳවා
		තබා ගැනීම

වර්ගය	විස්තර	අලෙව්කරණ පුතිචාරය
අතිපූර්ණ ඉල්ලුම (Overfull demand)	වතපාරයකට සැපයීමට හැකි හෝ සැපයීමට කැමති පුමාණයටත් වඩා වැඩි ඉල්ලුමක් පැවතීම.	මිල ඉහළ නැංවීම, පුවර්ධනය අඩු කිරීම
අයහපත් ඉල්ලුම (Unwholesome demand)	පරිභෝජනය අධෛර්යමත් කරන වැඩ පිළිවෙලවල් සඳහා ආකර්ශනය ඇති කරන ස්වභාවයෙන් පවත්නා නිෂ්පාදිත සඳහා ඉල්ලුම	එවැනි වැඩ පිළිවෙලවල් වලින් ඇතිවිය හැකි පතිඵල (Outcome) තක්සේරු කිරීම සහ අවසාන කියාමාර්ගය ලෙස, වෙළඳපොලින් ඉවත් වන්නේද යන්න සලකා බැලීම

වෙළඳපොල

වෙළඳපොල යනු හුවමාරුව සිදුවන ස්ථානයයි.

වෙළඳපොල ස්ථානය (Market Place) යනු භෞතික ස්ථානයකි

වෙළදපොල අවකාශය (Market Space) යනු අන්තර්ජාලය හරහා (on line) මිලදී ගැනීම් හා විකිණීම් කටයුතු සිදුකිරීමයී.

අලෙවි කළමනාකරණය හා තීරණ ගැනීම

අලෙවිකරණ තීරණ	අදාළ පුතිපත්තීන් හා කිුිිිිිිිි කුපටිපාටීන්
නිෂ්පාදිත සැලසුම් කිරීම (Product Planning)	ඉදිරිපත් කල යුතු නිෂ්පාදිත පෙළ - ගුණාත්මකබව, මෝස්තරය, අන්තර්ග දෑ විස්තරාත්මකව.
	වෙළඳපොලවල් - කාටද, කොතැනද, කවදාද, කොපමණ පුමාණයෙන්ද
	නව නිෂ්පාදිත පුතිපත්තිය - පර්යේෂණ හා සංවර්ධන වැඩසටහන්
සන්නම්කරණය (Branding)	වෙළඳ ලකුණු හා වෙළඳ නාම තෝරා ගැනීම සන්නම් පුතිපත්තිය - තනි හෝ පවුල් සන්නම් නාම

අලෙවිකරණ තීරණ	අදාළ පුතිපත්තීන් හා කියාපටිපාටීන්
ම්ලකරණය (Pricing)	යොදාගත යුතු මිල මට්ටම්
	වෙළඳාමට හා ඍජු විකුණුම් සඳහා යොදාගත
	යුතු ලාභ ආන්තිකයන් (Margins)
<mark>බෙදා හැරීමේ මාර්</mark> ග (Channels of	සමාගම හා පාරිභෝගිකයින් අතර යොදා ගත
Distribution)	යුතු බෙදා හැරීමේ මාර්ග පිළිබඳව
1	
විකුණුම් (Selling)	(1) සංවිධානය තුළම විකිණීම (2)
	අතරමැදියන්ට සහ අවසන් පාරිභෝගිකයාට
	විකිණීම සදහා යොදා ගත යුතු කුමවේදය.
අලෙවිකරණ සන්නිවේදනයන්	පුවර්ධන සඳහා වියදම් කළ යුතු පුමාණය :
(පුවර්ධනයන්)	දැන්වීම්කරණය/පුචාරණය සඳහා කොපමණ
(Marketing Communications -	බර තැබීමක් කළ යුතුද යන්න
promotions)	සන්නිවේදනය සඳහා යොදාගත යුතු පදනම
	(Platform) නිෂ්පාදිත පුතිරූපය, සංස්ථාපිත
	/ආයතනයේ පුතිරූපය
	යොදාගත යුතු උපකරණ (සන්නිවේදන) මිශුග
	: වනපාරිකයන්ට, පාරිභෝගිකයින්ට
	222530000000000000000000000000000000000

අලෙචිකරණ තීරණ	අදාළ පුතිපත්තීන් හා කියාපටිපාටීන්
සේවා සැපයීම හා පාරිභෝගික	අතරමැදියන්ට හා අවසන් පාරිභෝගිකයන්
සම්බන්ධතා	හට විකිණීමෙන් පසු සේවා සැපයීම (උදා:
(Servicing and Customer	සෘජු තැපැල් කුම - Direct Mail Offers)
Relationships)	සම්බන්ධිත/සමෝදානිත කුමයක් (Integrated
	Way) තුලින් පාරිභෝගිකයින් සම්බන්ධ
	කරගත හැකි ආකාර නිර්මාණය කිරීම

තාඤාණික සංවර්ධනයත් සමගම සන්නිවේදනය ඉතා වේගයෙන් වෙනස්වන පරිසරය තුල අළෙවිකරුවන් මුහුණ දෙන අභියෝගයන්

- 1. අධික වේගය
- 2. තොරතුරු සඳහා පුළුල් පුවේශය
- 3. පැය 24 පුරාත්, සතියේ දින 7 පුරාත් සිදුවන, ගෝලීය සන්නිවේදනය හා වාණිජෳය
- 4. ඉතා ඉහළ අන්තර් කියාකාරීත්වයන් (Interactivity) හා බහුවිධ මාධ් ඉදිරිපත්කිරීම්
- 5. සන්නිවේදනයේ ඉතා ඉහළ පුද්ගලීකරණය/චිකිනෙකට වෙනස් වූ (Personalisation) යන පාරිභෝගිකකරණය (Customisation)

©JMC vLearning

තාක්ෂණික නැඹුරුතාවයන් (Technological Trends) තුලින්, අලෙව් මිශුය හරහා ඇතිකරන බලපෑම් (Impact)

පුවර්ධන කියාකාරකම	බලපෑම/අවස්ථාව	උපකාරක තාඤණයන් පිළිබඳව උදාහරණ
දැන්වීම්කරණය (Advertising)	 ලොව පුරා පාරිභෝගිකයින් වෙත ලගා වීම.(reach) වඩාත් නිශ්චිත ලෙස පාරිභෝගිකයින් ඉලක්ක කිරීම. අන්තර් කියාකාරිත්වය හරහා පුතිචාර ඉහළ නැංවීම. 	 වෙබ් අඩවි සහ දැන්වීම් විශේෂිත වූ රූපවාහිනී නාලිකා සෘජු පුතිචාර රූපවාහිනී, ලිබිත පණිවුඩ (Text Messages) යැවීම, ශුවන විකාශනයන් (Podcasting) සමාජ වෙබ් අඩවි, පරිශීලක පුජා, සාකච්ඡා සහ තාත්වික (Virtual Experiences) අත්දැකීම්.

පුවර්ධන කියාකාරකම්	බලපෑම/අවස්ථාව	උපකාරක තාකුණයන් පිළිබඳව උදාහරණ
විකුණුම් පුවර්ධනය (Sales Promotion)	ඉලක්ක භාණ්ඩය(segment) / තනි පුද්ගල රුච්ය හා වරණය (Preferference) පුතිචාර සඳහා දිරිගැන්වීම හා පහසුකම් සැපයීම පරිගණකය හරහා සිදුවන ගනුදෙනුවලදී වට්ටම් ලබා දීම.	 පාර්භෝගික දත්ත ගබඩාවන්,විකුණුම් ලියාපදිංචි කරන ලේඛන වලින් ලබා ගන්නා දත්ත (EPOS) පර්ගණකය හරහා දත්ත ඇතුලත් කිරීම පර්ගණකය හරහා අන්තර්ජාලය යොදා ගනිමින් ගනුදෙනු සැකසීම හා ගෙවීම් සිදු කිරීම

පුවර්ධන කියාකාරකම	බලපෑම/අවස්ථාව	උපකාරක තාඤණයන් පිළිබඳව උදාහරණ
සෘජු අලෙවිකරණය (Direct Marketing)	පුද්ගලීකමය කල (Personalised) සහ එක් අයෙකුගෙන් තවත් අයෙකුට වන පරිදි, වෙනම පණිවුඩ යැවීම. පතිචාර මට්ටම ඉහළ නැංවීම සඳහා වන, අවසරලත් දත්ත ගබඩා/සම්බන්ධතා (Contacts) පතිචාරයේ වේගය හා අන්තර්කියාකාරීත්වය සෘජු පතිචාර/ගනුදෙනු	 දත්ත ගබඩා විදුසුත් තැපෑල, වෙබ් අඩවි කෙට් පණිවිඩ (SMS) හරහා තොරතුරු ඉල්ලීම විදුසුත් තැපෑල- වෙබ් අඩවි සම්බන්ධතා විදුසුත් වාණිජ අඩවි

වූ තොරතුරු ලබාදීම.

පුව ර් ධන කියාකාරකම	බලපෑම/අවස්ථාව	උපකාරක තාකුණයන් පිළිබඳව උදාහරණ
අභාතන්තර අලෙචිකරණය (Internal Marketing)	 තමන්ගේ රාජකාරියට අවශා වන තොරතුරු ලබා ගැනීම සඳහා සේවකයින්ට ඇති පුවේශය විසිරි ඇති කාර්යාල හා සේවකයින් සම්බන්ධිකරණය හා හඳුනා ගැනීම. 	 අන්තර්ජාල පුවත් නිවේදන/නිවේදන පතිකා/ පතිපත්තිමය තොරතුරු විදුපුත් තැපෑල, දුරකථන හා දෘෂක විදුපුත් මාධක සාකච්ඡා (Tele and Video Conferencing)
ජාල අලෙචිකරණය (Network Marketing)	 වනාපාර සම්බන්ධතාවය සඳහා අවශ්‍ය වන තොරතුරුවලට ඇතුලුවීම සඳහා සැපයුම්කරුවන් හා ගනුදෙනුකරුවන් සදහා වන පුවේශය. 	

අලෙවිකරණයේ විවිධ පැතිකඩයන් සඳහා අන්තර්ජාලය යොදාගතහැකි ආකාරය

01. දැන්වීම්කරණය (Advertising)

පාරිභෝගිකයින් සඳහා කැපවූ (Dedicated) ආයතනික වෙබ් අඩවි, බැනර් (ButtonAdvertising) අන්තර්ජාල සෙවුම්යන්තු/උපකරණ (Search Engine) තරා කිරීම් (Ranking))

02. සෘජු අලෙවිකරණය (Direct Marketing)

- 1. ඉලක්ක කරගත් පාරිභෝගිකයින් පිරිසකට විදයුත් තැපැල් පණිවිඩ යැවීම
- 2. අවසරලත් අලෙවිකරණය (Permission Marketing) (වාණිජමය තැපැල් පණිවිඩ ලැබීම සඳහා කැමැත්ත පුකාශ කරන ලද පාරිභෝගිකයින් පිරිසක් තෝරා ගැනීම).

03. සෘජු පුතිචාර අලෙවිකරණය (Direct Response Marketing)

රූපවාහිනී/ගුවන් ව්දුලි/මුදිත මාධ්‍ය දැන්වීම් නිසා ලැබෙන පාරිභෝගික පුතිචාර වලට අපුමාද පසු ව්පරම් (Follow-up) කුම ඇති කිරීම

04. විකුණුම් පුවර්ධනය (Sales Promotion)

- 1. අන්තර්ජාලය හරහා දිනුම් ඇදීම සහ තරග පැවැත්වීම
- 2. අන්තර්ජාලය හරහා වට්ටම් ලබා දීම
- 3. බාගත කළ හ<mark>ැකි (Do</mark>wnloadable) හෝ විද_්යුත් තැපෑල මගින් යැව්ය හැකි වට්ටම් වවුචර්

05. පාරිභෝගික <mark>පක්ෂපාතී</mark>ත්වය වැඩි කිරීම සඳහා වැඩසටහන් (Customer Loyalty Programmes)

- 1. අන්තර්ජාලය හ<mark>රහා මිල</mark>දී ගැනීමේ අත්දැකීම ඉහළ නැංවීම උදෙසා වටිනාකම් චිකතු කළ පුතිලාභයන් (Value Added Benefits)
- 2. භාවිතා කරන්නාගේ මුල් පිටුව (home page) ඔවුන්ට අවශන පරිදි ඉදිරිපත් කිරීම.(Customisation)
- 3. තාත්වික/තථන ස්වභාවයේ සන්නිවේදනය(virtual communication) (සාකච්ඡා කිරීම් කුටි chat rooms)
- 4. නොම්ලේ ලබා දෙන ඉලෙක්ටොනික කාඩ්පත්/කෙට් පණිවිඩ (SMS)

06. මාධ ස/පුවත්පත් සම්බන්ධතා (Media/Press Relations)

- 1. පරිගණක මාධෳයන්/පුවත්පත් කට්ටල
- 2. විදූ×ුත් තැපෑල භාවිතයෙන් මාධෳ පුකාශ නිකුත් කිරීම
- 3. වනපාරය ගැන විස්තර (About us) හා විමසුම් (contact) සඳහා වෙබ් පිටු
- 4. තාකෂණික විස්තර හා ලිපි

07. මහජන සම්බන්ධතා (Public Relations)

- 1. වනපාරය ගැන විස්තර හා නිතර අසන පුශ්න (Frequently Asked Questions -FAQ) වැනි මූලිකාංග හඳුන්වාදීම
- 2. නව නිවේදන පතුිකා (උදා: කිසියම් අර්බුදයක් හෝ ගැටළුවක් කළමනාකරණය)
- 3. අනුගුහය ලබාදීම් (Sponsorhisp), පුදර්ශන හා සිද්ධි (events) සඳහා වන තොරතුරු/පුසිද්ධ කිරීම්
- 3. ජනපුිය /පුයෝජනවත් තොරතුරු අඩවි සඳහා අනුගුහය(Sponsorhisp)

08. සම්බන්ධතා අලෙවිකරණය (Relationship Marketing)

- වෙබ් අඩව් යෝගෳකරණය හා ඉදිරිපත් කිරීම් (Offer) ඉලක්ක කිරීම/පුවර්ධනය, විදුපුත් තැපෑල, සම්බන්ධව පසු විපරම් සම්බන්ධතා පවත්වා ගැනීම
- 2. ඉලෙක්ටොනික සඟරා (e-Zines): වෙබ් අඩවිවල පළ කරන පුවත්පත් නිවේදන, ගුාහකයින් සහ සම්බන්ධතා ලැයිස්තු හට ඍජුවම විදසුත් තැපැල් පණිවිඩ යැවීම

09. සහකාරකම්/සහභාගීත්වයන් වර්ධනය කර ගැනීම (Partnership Development)

1. උපායමාර්ගික පුවර්ධන සහයෝගීතාවයන් ඇති කිරීම

©JMC vLearning

10. සෘජු බෙදාහැරීම් Direct Distribution

- 1. නිෂ්පාදිත සඳහා (අන්තර්ජාලය හරහා මිලට ගැනීම්) සහ සේවා සඳහා (තොරතුරු ගබඩාවලට ඇතුල්වීමේ පුවේශය ලබා දීමද ඇතුලත්ව)
- 2. නිෂ්පාදිත අන්තර්ජාලය හරහා ඇණවුම් කිරීමේ හැකියාව ඇති කිරීම

11. පාරිභෝගික <mark>සේවා හා</mark> තාක්ෂණික සහය (Customer Service and Technical Support)

- 1. විදපුත් තැපෑල <mark>හරහා සම්</mark>බන්ධ වීම
- 2. නිතර අසන පුශ්<mark>න/ගැටළු</mark> (FAQ Frequently Asked Questions) වැනි මූලිකාංග හ÷න්වා දීම
- 3. දත්ත ගබඩාවල තොරතුරුවලට පුවේශය ලබාදීම
- 4. අන්තර්කියාකාරීත්වයට උපකාරී වන අන්තර්ජාලය හරහා සිදු කරන පණිවිඩ හුවමාරුව

12. වෙළඳපොල/පාරිභෝගික පර්යේෂණ (Market/Customer Research).

- 1. අනාගත සම්බන්ධතා උදෙසා වෙළඳපොල බණ්ඩනයටත්/පුද්ගලීකරණයටත්/යෝගෳකරණයත් අවශෳ වන පරිදි පාරිභෝගිකයින්ගේ හා අමුත්තනගේ (Visitors) තොරතුරු රැස් කිරීම
- 2. වෙබ් අඩවි නිසි ලෙස සන්නිරීක්ෂණය (Monitoring) කිරීම
- 3. අන්තර්ජාලය හරහා හෝ විද_්නුත් තැපෑල මගින් පාරිභෝගික පුතිපෝෂණයන් (Feedback) ලබා ගැනීම (පුශ්නාවලි හෝ සමීකෂණ භාවිතය).

අලෙවිකරණ දර්ශනයන් (Marketing Philosophies)

අලෙවිකරණ සංකල්පය සහ අලෙවිකරණ පාදකකරණය

අලෙවිකරණ සංකල්පය යනු තම තරගකරුවන්ට වඩා හොඳින් හා කාර්යඎමව පාරිභෝගික අවශෳතා හා වුවමනා සඵලවත් ලෙස සපුරාලීම වෳාපාරයේ සාර්ථකත්වයට බලපාන මූලිකම කාර්යය ලෙස සලකනු ලබන වෳාපාරික දර්ශනයයි

අලෙවිකරණ සංකල්පය යනු විශ්වාසයන් පද්ධතියකි. මෙම විශ්වාසයන් පද්ධතිය සංවිධානයේ සංස්කෘතියට සම්බන්ධ කළ හැක. සංස්කෘතිය විවිධ විශ්වාසයන් හා හැසිරීම් රටාවන්වලින් යුක්ත වේ

අලෙවිකරණ සංකල්පයේ මානයන් (Three Dimensions)

- **1. එය සංස්කෘතියකි.** අලෙවිකරණ සංකල්පය, පාරිභෝගික අවශෳනා කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීම සදහා වන්නකි
- 2. **වය උපායමාර්ග හා සම්බන්ධ වේ.** භාණ්ඩ හා සේවා විකුණනු ලබන වෙළඳපොල තීරණය කිරීමත් හා විකුණනු ලබන භාණ්ඩ හා සේවා මොනවාද යන්න තීරණය කිරීමත් වැදගත් වේ

©JMC vLearning

3. **එය කුමෝපායන් (Tactics) හා සම්බන්ධ වේ.** එනම්, අලෙවි මිශුයේ එන 7P අලෙවිකරණ කුමෝපායන් ලෙස සැලකිය හැකි බවයි.

අලෙවිකරණ හා අනෙකුත් සංකල්ප

- 1. නිෂ්පාදන සංකල්පය (Production Concept)
 භාණ්ඩවල සුලතත්වය හා මිල දැරිය හැකි බව මත ඉල්ලුම රඳා පවතීය යන උපකල්පනය වේ
- 2. නිෂ්පාදිත සංකල්පය (Product Concept) නිෂ්පාදිතයේ ගුණාත්මකබව කියාකාරීත්වය හා ලකුණ මත ඉල්ලුම රඳා පවතින බව උපකල්පනය කෙරේ
- 3. විකුණුම් සංකල්පය (Selling Concept) වනපාරය, දැනටමත් නිෂ්පාදනය කරන ලද භාණ්ඩ භාවිතය තුළින් විකුණුම් ජනනය කිරීම
- අලෙවිකරණ සංකල්පය (Marketing Concept)
 පාරිභෝගික අවශ්‍යතා හා වුවමනා, දිගුකාලීන පාරිභෝගික සම්බන්ධතා

- 5. සමාජීය අලෙවිකරණ සංකල්පය (Socital Marketing Concept) පාරිභෝගික අවශ්නතා හා වුවමනා, පාරිභෝගිකයා හා සමාජීය පූතිලාභ
- 6. සාකල සලෙවිකරණ සංකල්පය (Holistic Marketing Concept) පාරිභෝගික අවශාතා පදනම්කර ගනිමින් සියලු පද්ධතීන් හා සේවාවන් පෙළගැස්වීම.

අලෙවිකරණ පාදකකරණය

සංවිධානයේ පැවැත්ම හා තරගකාරීත්වය උදෙසා වෙළඳපොල පාදකකරණය, අතනාවශන (Fundamental) වන බවයි. පාරිභෝගික අවශනතා සෑමව්ටම වෙනස් වන අතර, එසේ වෙනස්වන විට සහ එම අවශනතා සපුරාලීමට වඩාත් සුදුසු විසදුම් ලැබෙන සෑම අවස්ථාවකම සංවිධානය එයට අනුවර්තනය විය යුතු අතර එමගින් පුතිචාර දැක්වීම (Responds) කළ යුතු වේ. එසේ නොවේනම් සංවිධානයට පැවැත්මක් නොමැත

සංවිධානයක් විසින් වෙළඳපොල පාදකකරණය (Orientation) තක්සේරු කිරීම සඳහා අවධානය යොමු කළ හැකි සාදක

- 1. විවිධ සංවිධා<mark>න ශි</mark>තයන් තුළ සිටින කළමනාකරුවන්ගෙන් හා සේවකයින්ගෙන් ස්වඇගයීම් හා පුතිපෝ<mark>ෂණයන්</mark> ලබා ගැනීම
- 2. කළමනාකර<mark>ුවන්ගේ</mark> හා සේවක මණ්ඩලයේ ආකල්ප දැනගැනීම සඳහා විධිමත් ආකල්ප (Attitude <mark>Surveys)</mark> සමීක්ෂණයක් කිරීම
- 3. වහාපාර නිර්වචනය, මෙහෙවර පුකාශය, වටිනාකම් පුකාශය හා උපකුම හොඳින් පුකාශයට පත්වී තිබීම
- 4. ව්ධිමත් අලෙවිකරණ විගණන පුතිඵල ලබා ගැනීම
- 5. පාරිභෝගික අවශාතා සපුරාලීම පිළිබඳව සමස්ත සංවිධානය පුරාවට සිදුවන සන්නිවේදනය
- 6. පාරිභෝගික පුතිපෝෂණයන් හා පර්යේෂණ :පාරිභෝගික අවශෳතා තෘප්තිමත් වීතිබේද? යන්න විමසා බැලීම.

අනෙකුත් පාදකකරණයන්

- 1. නිෂ්පාදන පාදකකරණය
 - භාණ්ඩ හා සේවා හැකි උපර්ම ගුණත්වයෙන් හා පිරිවැය අවම වන අයුරින් නිෂ්පාදනය කිරීම තුළින් වූහපාරික සාර්ථකත්වය ළඟාකර ගත හැකි බවට කළමනාකරණය විශ්වාස කරයි. මෙහිදී කළමනාකරණයේ පුධානතම කාර්යය වනුයේ නිෂ්පාදනය හා බෙදාහැරීමේ කාර්යක්ෂමතාවය ඉහළ නැංවීමය
- 2. විකුණුම් පාදකකරණය

භාණ්ඩය නිෂ්පාදනය කිරීමත්, කිුිිියාශීලීව සහ බොහෝවිට ආකුමණශීලී ආකාරයෙන් එය විකිණීමත් කෙරෙහි අවධානය යොමු කරයි. මෙහි සැඟවුණු අර්ථය වනුයේ හොඳ විකුණුම් සේවකයින් භාවිතයෙන්, හුදෙක් ඕනෑම දෙයක් ඕනෑම කෙනෙකුට විකිණිය හැකි බවයි

3. නිෂ්පාදිත පාදකකරණය

නිෂ්පාදිත සංවර්ධනය කෙරෙහි අවධානය යොමු කරනු ලබයි. උදා: නිෂ්පාදිතයට (භාණ්ඩයට), නව අංග හඳුන්වා දීම. හොඳින් වැඩි දියණු කළ නිෂ්පාදිත, හෝ වැඩි අංග පුමාණයකින් යුතු නිෂ්පාදිත පාරිභෝගිකයන් විසින් උසස් ලෙස සලකන බවට ඇති විශ්වාසය මත මෙකී පුවේශය පදනම් වේ.

©JMC vLearning

අලෙවිකරණ වැඩසටහනක මූලිකාංග

1. වෙළඳපොල බණ්ඩනය

වෙළඳපොලක් යනු, සර්වසම භාණ්ඩ අවශා කරන සමජාතී පාරිභෝගික කණ්ඩායමක් නොවේ. වෙළඳපොලක් සෑමව්ටම විවිධ අවශාන හා විවිධ මිලදී ගැනීමේ හැසිරීම් රටා වලින් සමන්විත භවා (Potentiol) මිලදී ගන්නන්ගෙන් සමන්විත වේ. වෙළඳපොල චකිනෙකින් වෙනස් සහ බොහෝදුරට සමජාතීය (homogeneous) පාරිභෝගිකයන්ගෙන් සැදුනු සුවිශේෂී උප කොටස්වලට බෙදා දැක්වීම ලෙස වෙළඳපොල බණ්ඩනය නිර්වචනය කළ හැක

පාරිභෝගික වෙළඳපොල බුණ්ඩනය කිරීමේ පදනම්

- 1. භූගෝලීය පෙදෙස (Geographical area)
- 2. අවසන් භාවිතය (End use)
- 3. මිලදී ගන්නාගේ හැසිරීම (Buyer behaviour)
- 4. ජනවිදුනත්මක (Demographic) ඛන්ඩනය
- 5. මනෝවිදනත්මක (Psuchographic) බන්ඩනය
- 6. පුයෝජන/පුතිලාභ (Benefit) මත බන්ඩනය
- 7. ජීවන රටාවට (Lifestyle) අනුව ඛණ්ඩනය.

කාර්මික වෙළඳපොලවල් බණ්ඩනය

පාරිභෝගිකයන් වනපාරයේ ස්වභාවය අනුව කාර්මික වෙළඳපොලවල්ද (Industrial Market) ඛණ්ඩනය කළ හැක. උදාහරණ,

- උපාංග නිෂ්පාදනය කරන්නන්, ඔවුන් උපාංග සපයනු ලබන සමාගම් අයත්වන කර්මාන්තයේ උපාංග සපයන්නන් ලෙස විශේෂීකරණය වී ඇත
- ගණකාධිකරුවන් සහ නීතීඥවරුන් කිසියම් සුවිශේෂී වූ වනාපාර වර්ගයක විශේෂීකරණය වී සිටී

වෙළඳපොල බණ්ඩුනවල වලංගු භාවය

වෙළඳිපොල බණ්ඩනයක් විලංගු බවින් යුක්ත වන්නේ ඒ සඳහාම ආවේණික වූ අලෙවි මිශුයක් නිර්මාණය කිරීමට හෝ ගොඩනැගීමට හැකි වූ විට පමණි. බණ්ඩනයක් වලංගු වීම සඳහා එය පුමාණවත් බවින් (Substantial), මැනිය හැකි (Measureable) සහ පුවේශ විය හැකි/ළඟාවිය හැකි (Accessible) එකක් විය යුතුය

එය වැදගත්ද යන්න තීරණය කිරීමට, පහත සඳහන් පුශ්න වැදගත් වේ

- 1. වෙළඳපොල ඛණ්ඩය මැනිය හැකිද?
- 2. වෙළඳපොල ඛණ්ඩනයට ළඟාවිය හැකිද?
- 3. වෙළඳපොල ඛණ්ඩනය පුමාණවත්ද?
- 4. වෙන්කර හඳුනාගත හැකිද?
- 5. කුියාත්මක වියහැකිද? .

©JMC vLearning

වෙළඳපොල බණ්ඩනයේ ආකර්ෂණය (Segment Attractiveness)

වෙළඳපොල ඛණ්ඩනයක් වලංගු බවින් සහ ලාභ ඉපයීමේ හැකියාවෙන් යුක්ත විය හැකි මුත් එය ආකර්ෂණීය (Attractive) සමාගමේ ශක්තීන් ගොඩනැගිම මගින් වෙළඳපොළ බන්ඩයේ අවශෳතා සපුරාලිය හැකිනම් සහ ඉල්ලුම, විකුණුම් ලාභදායිතාව හා වර්ධනය පිළිබඳව කරන පුරෝකථනයන්හි (Forecasts) පුතිඵල වඩා හිතකර (Favourable) නම්, අදාළ වෙළඳපොල බණ්ඩය ආකර්ෂණීය එකක් ලෙස සැලකේ

වෙළඳපොල ඛණ්ඩනයේ පුතිලාත

- 1. පාරිභෝගික අවශාතා වඩා හොඳින් තෘප්තිමත් කිරීම
- 2. ආදායමේ සහ ලාභයේ වර්ධනය
- 3. ඉලක්කගත සන්නිවේදනයන්
- 4. නවෳකරණය/නවෝත්පාදනය
- 5. පාරිභෝගික අවශ¤තාවල වෙනස, නිෂ්පාදන පෙළ (Product range) තුලින් මනාව පිළිබිඹු කරයි.

02. වෙළඳපොල ඉලක්ක කිරීම (Market Targeting)

ඉලක්ක වෙළඳපොලක් යනු විශේෂ අවධානය යොමු කිරීම උදෙසා සංවිධානයක් විසින් තෝරාගනු ලබන වෙළඳපොලක් හෝ ඛණ්ඩනයක් වේ.

වෙළෙඳපොල ඉලක්ක කිරීමේ අළෙවිකරණ උපායමාර්ග

- 1. සමස්ත අලෙවිකරණය (විභේදනය නොකළ) Mass (or Undifferentiated) Marketing චක් නිෂ්පාදිතයක් හැකි සෑම පාරිභෝගිකයකුටම මිලදී ගැනීමට ඉඩ සලස්වයි. වෙළඳපොල ඛණ්ඩනය සම්පූර්ණයෙන්ම නොසලකා හැර තිබේ
- 2. ඒකාගුතා අලෙවිකරණය (Concentrated Marketing)

චක් වෙළඳපොල ඛණ්ඩයක් උදෙසා සුදුසුම නිෂ්පාදිතය නිෂ්පාදනය කිරීමට උත්සුක වීම මෙහිදී සිදුවේ. මෙහි ඇති අවාසියක් වනුයේ, චක් වෙළඳපොලක් තුළ පවතින චක් වෙළඳපොල ඛණ්ඩනයක් මත රැඳී සිටීමේ අවදානමයි

3. විභේදනය කළ අලෙවිකරණය (Differentiated Marketing) විවිධ වෙළඳපොල බණ්ඩනයන් සඳහා විවිධ වූ නිෂ්පාදිතයන් නිපදවීම මෙයින් සිදු වේ. මෙහි ඇති අවාසියක් වනුයේ අලෙවිකරණ හා නිෂ්පාදන කටයුතු සඳහා අමතර පිරිවැයක් වැය වීමයි.

©JMC vLearning

03. වෙළඳපොල ස්ථාපනය/ස්ථානගත කිරීම (Market Positioning)

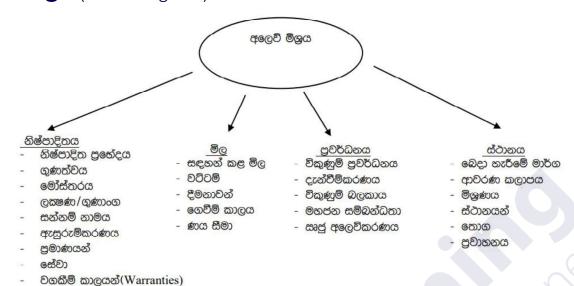
අනෙකුත් තරගකාරී භාණ්ඩ හෝ සන්නම්වලට සාපේකෂව පාරිභෝගිකයින් විසින් තම භාණ්ඩය හෝ සන්නම දකින ආකාරය නැතහොත් තේරුම් ගන්නා ආකාරය වෙළඳපොල ස්ථාපනය හෝ ස්ථානගත කිරීම ලෙස හඳුන්වයි

වෙළඳපොල බණ්<mark>ඩනය හා ස්ථා</mark>පනය සඳහා යොදාගන්නා මාර්ග වල මෑත කාලීනව සිදුවූ වෙනස්කම්

- 1. වෙළඳපොල බණ්<mark>ඩනයේ</mark> අරමුණු අනුව පාරිභෝගිකයින් බණ්ඩනය කළ යුතු බවට ඇති වැටහීම වර්ධනය වීම
- 2. පාරිභෝගික දත්ත ගබඩා විශ්ලේෂණය සඳහා වර්ධිත සැලකිල්ලක් තිබේ. චිහිදී දත්ත විසින්ම අදාළ තොරතුරු සැපයීම යන අදහසට මුල් තැනක් දී තිබේ
- 3. පාරිභෝගික ආකල්ප සහ අවශාතා හා ජීවන රටාවන් බණ්ඩනය සඳහා වර්ධනය වන වැදගත්කමක් පෙන්නුම් කරයි
- 4. උප වෙළඳපොල බණ්ඩනයන් (sub segments) හෝ දෙමුනුන් බණ්ඩනයන් (hybrid segmentation) හි භාවිතය ඉහළ යාම
- 5. පාරිභෝගික අවශාතාවල වෙනස, නිෂ්පාදන පෙළ (Product range) තුලින් මනාව පිළිබිඹු කරයි.

අලෙවිකරණ මිශුය (Marketing Mix)

ආපසු භාර දීම්(returns)

SJMC vLearning

විස්තීරණය කළ අලෙවි මිශුය $7P_{s}$		
සාම්පුදායික අලෙව් මිශුය ($4P_s$)	ඔබට අමතරව චිකතු කල හැක. ($3P_s$)	
නිෂ්පාදිත (Product)	පුද්ගලයින් (People – 5 වන P)	
®⊚ (Price)	කියාවලි (Processes)	
ස්ථාන <mark>ය (Place</mark> -Distribution)	භෞතික සාධක (Physical evidence)	
පුවර්ධනය (Promotion)		

විකල්ප අලෙවි මිශුය

2001 දී සී ඒස් (C. Ace) ට අනුව, විස්තීර්න වූ අලෙවිකරණ මිශුයේ චන Ps හත, නිෂ්පාදකයා හෝ සේවා සපයන්නා පාදක කොටගෙන ඇති බවට තර්ක කළහ. චිහි දී ඇය විසින් පාරිභෝගිකයා පාදක කරගත්, C හතරක් මෙයට සමගාමීව හඳුන්වා දුනි

නිෂ්පාදිත/නිෂ්පාදකයා පාදක කොවගත්	පාරිභෝගිකයා/ගනුදෙනුකරුවා පාදක
කාර්යයන්	කොටගත් කාර්යයන්
නිෂ්පාදිතය (Product)	තේරීම (Choice)
නිෂ්පාදිත/සේවා මිශුය සැලසුම් කිරීම	පාරිභෝගිකයන් තේරීම් කරන්නේ කෙසේද යන්න සලකා වලයි. වෙනස්කම හඳුනාගැනීම මගින්, මිලදී ගැනීමේ තීරණය (purchasing decision) ගැනීමට සහායවීම
ම්ල (Price) ම්ල ම්ශුයේ සියලු අංගයන් සලකා බලනු ලැබේ.	පිරිවැය (Cost) පාරිභෝගිකයින් විසින් මිලට සර්ලන වටිනාකම සලකා බලන ආකාරය
ස්ථානය (Place) බෙදා හැරීමේ මාර්ගයන් කළමනාකරණය කිරීම	පහසුව (Convenience) පාරිභෝගිකයින්, වඩාත් පහසු ලෙස සලකන්නේ කුමක්ද යන්න සළකා බැලීමඃ චිහිදී වනපාරය විසින් වඩාත් කාර්යකම

යැයි සලකා බලන බෙදා හැරීමේ මාර්ගය (උදා: අන්තර්ජාලය) පාරිභෝගිකයාට පහසු දෙයක් නොවීම නිසා, ඊට අකමැති වීම.

SJMC vLearning

නිෂ්පාදිත/නිෂ්පාදකයා පාදක කොවගත් කාර්යයන්	පාරිභෝගිකයා/ගනුදෙනුකරුවා පාදක කොවගත් කාර්යයන්
පුවර්ධනය (Promotion)	සන්නිවේදනය (Communication)
නිෂ්පාදිතය තුළින් ඔවුන්ගේ අවශෘතා	පාරිභෝගිකයා සමග සංවාදයට පිවිසීමඃ
සපුරාලන බවට පාරිභෝගිකයින්ව දැනුවත්	ඔවුන්ගේ තීරණ ගැනීම් සඳහා තොරතුරු
කිරීම හෝ පෙළඹවීම.	සැපයීම සහ උපකාර කිරීම. මෙහිදී
	පුවර්ධන වැඩසටහන් මගින්
	පාරිභෝගිකයින් පොළඹවීමට හෝ නොමඟ
	යැවීමට කටයුතු කරන බව ඔවුහු හොඳින්
	වටතාගෙන සිටිත්.

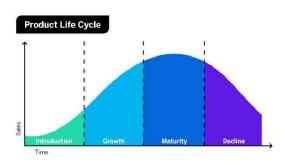
නිෂ්පාදිත (Product)

නිෂ්පාදිතයක් යනු (භාණ්ඩ හෝ සේවා) අවශ¤තාවයක් හෝ වුවමනාවන් තෘප්තිමත් කරනු ලබන ඕනෑම දෙයකි. එය ගුණාංග කිහිපයක් සහිත දෙයක් පමණක් නොව, පුතිලාභ සමූහයක එකතුවකි.

7

නිෂ්පාදිත ජීවන චකුය (The product life cycle)

- 1. හඳුන්වාදෙන අවධිය (Introduction stage)
- 2. වර්ධනය වන අවධිය (Growth stage)
- 3. වෙළඳපොල පරිණත අවධිය (Market maturity)
- 4. පරිතානීය/පිරිතෙන අවධිය (Decline stage).

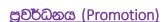

ස්ථානය (Place)

ස්ථානය තුලින්, භාණ්ඩ පාරිභෝගිකයා වෙත බෙදාහරින ආකාරය සහ පාරිභෝගිකයා අතට එය පත්වන ආකාරය පිළිබඳව අවධානය යොමු කරයිී

- මාර්ග (Channel)
- සැපයුම් හා බෙදා හැරීම් සංවිධානය කිරීම (Logistic)

©JMC vLearning

අලෙවිකරණ දෙපාර්තමේන්තුව හා බැඳි පවතින බොහොමයක් පායෝගික කියාකාරකම් පුවර්ධනය හා සම්බන්ධවේ. මෙහි පුවර්ධනයේ අරමුණු සාරාංශ ගත කර දක්වන පුධානතම කුමයක් ලෙස AIDA යන කෙටිනාමය දැක්<mark>විය</mark> හැක

- අවධානය (Attention) ඇති කරවීම
- කැමැත්ත (Interest) ඇති කිරීම
- ආශාව (Desire) පුබෝධමත් කිරීම
- කුියාවට (Action) ආරම්භයක් ලබාදීම. (උදා : භාණ්ඩය මිලට ගැනීම)

සාර්ථක දැන්වීම්කරණයේ / පුචාරණයේ මූලිකාංග

- 1. හොඳින් සැලසුම් කර හා කිුයාත්මක කර තිබීම (wel planned)
- 2. සන්නිවේදන කුමයක් ලෙස සඵලවත් වීම
- 3. සමස්ත සඵලදායී (overall effective) පුවර්ධන මිශුයේ කොටසක් ලෙස තිබීම
- 4. සමාගමේ සමස්ත වටිනාකම් හා නිශ්ඨාව (mission) සමග මනාලෙස ගැලපී තිබීම.

පුවර්ධන මිශුයට අදාළ පුධාන අංග

- 1. පෞද්ගලික විකුණුම් (personal selling)
- 2. සෘජු අලෙවිකරණ (Direcct Marketing)
- 3. දැන්වීම්කරණය / පුචාරණය (Advertising)
- 4. විකුණුම් පුවර්ධනය
- 5. මහජන සම්බන්ධතා (Public Relation)
- 5. සන්නම්කරණය (Branding).

මිල (Price)

මිල තීරණය කිරීමේ පුධාන බලවේග 3 ක් දැක්විය හැක. එනම් පිරිවැය (cost), තරගය (competition) සහ පාරිභෝගිකයින් (customers) ය. එය 3Cs ලෙස ද හඳුන්වයි. මීට අමතරව මිල මිශුයේ දී තොග මිලදී ගැනීම් සඳහා ලබාදෙන වට්ටම්, ණය සීමාවන් (credit offered) සහ ගෙවීම් කුම ද ඇතුළත් වේ.

SJMC vLearning

ව්ස්තීරණය කළ අලෙව් මිශුය (Extended Marketing Mix)

භාණ්ඩ හා සේවාවල වෙනස හඳුනාගැනීමත් සමගම සේවා සඳහා අලෙවි මිශුයන් නිර්මාණය විය. සේවාවල ඇති අස්පෘෂ¤භාවය නිසා මෙම අමතර PS 3, ඉතා වැදගත් වේ. පුද්ගලයින්,(People) කියාවලි(Processes) සහ භෞතික සාධක(Physical Factors)

1. පුද්ගලයින් (People)

සේවා අලෙ<mark>විකරණ</mark>යේ දී සේවා සපයන පුද්ගලයින්ගේ කාර්යභාරය ඉතා වැදගත් වේ. මක්නිසාද යත් සේවා සපයන පුද්ගලයන්ගේ සේවාව වෙන්කර දැක්විය නොහැකි වීමය

2. කුයාවලි (Processes)

අලෙවිකරණයේ දී වැඩි වාසි ගෙන දෙන දෙයක් ලෙස කාර්යක්ෂම කිුයාවලින් දැක්විය හැකිය

3. භෞතික සාධක (Physical evidence)

සේවා අස්පෘෂෘ වේ. එහි භෞතික පැවැත්මත් නොමැත. මෙයින් අදහස් වනුයේ පාරිභෝගිකයාට එහි අයිතියක් ද හිමි නොවන බවයි. ඒ නිසා මෙයින් සේවා සංසන්දනය කිරීමේ අපහසුවක් ඇතිවන හෙයින් පාරිභෝගිකයාට සේවාව පරිභෝජනය කිරීම සඳහා ලැබෙන දිරිගැන්වීම ද අඩු වේ

අස්පෘෂා බව සහ හිමිකාර්ත්වය නොමැති බව, භෞතික සංකේතයක් (physical symbol)හෝ ඉදිරිපත් කරන සේවාවේ හෝ එහි පුතිලාභවල නියෝජනයක් තුළින් මඟහරවා ගත හැක.

Thank You!